USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců Mgr. Jany Brothánkové a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **nezl. L. J.,** zastoupen zákonným zástupcem matkou, zastoupený advokátem Mgr. Tomášem Císařem, se sídlem Vinohradská 22, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 1. 2017, č. j. OAM-133/LE-LE05-K01-PD1-2014, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23. 1. 2018, č. j. 1 Az 12/2017 - 27,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Žalobce, státní příslušník Ukrajiny, se narodil v České republice v roce 2014. O mezinárodní ochranu požádala jeho jménem matka dne 1. 7. 2014. Důvodem bylo, že matka rovněž žádá o mezinárodní ochranu a je nemožné, aby se dítě do vlasti vrátilo, protože v zemi je válka a není záruka, že se tento stav nerozšíří i do jejich města. Na Ukrajině by jí a synovi neměl kdo pomoci, protože manžela by odvedli do armády, rodiče jsou staří a ona by zůstala bez prostředků k živobytí. Rozhodnutím ze dne 20. 10. 2014 byla stěžovateli udělena doplňková ochrana na dobu 24 měsíců. Správní orgán dospěl k závěru, že bezpečnostní situaci v místě bydliště žadatele na Ukrajině nelze považovat za natolik uspokojivou, aby umožňovala jeho bezpečný návrat do vlasti. Rodiče žadatele žili před odjezdem z vlasti v Oděse a do roku 2013 ve městě Kremenčuk v Poltavské oblasti, kde otec nezletilého doposud vlastní byt, tedy ve východních oblastech Ukrajiny, přičemž aktuálně neměli možnost zajistit si dlouhodobější zázemí v jiné části země. Žalovaný tak dospěl k závěru, že v případě návratu stěžovatele do vlasti nelze vyloučit, že by mu tam hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy. Ke stejnému závěru dospěl žalovaný v minulosti i v případě rodičů nezletilého.

[2] Dne 14. 9. 2016 podala zákonná zástupkyně žalobce jménem svého nezletilého syna žádost o prodloužení jemu udělené doplňkové ochrany, v níž uvedla, že její manžel má v České republice rodinu, tetu, sestru a dva bratry, kteří jim pomáhají a ona má na Ukrajině pouze staršího otce, který jí s dítětem nepomůže. Za další důvod žádosti označila

obavu z vojenského nasazení svého manžela. V Praze se zlepšilo její zdraví a narodil se jí syn.

[3] Rozhodnutím žalovaného ze dne 13. 1. 2017, č. j. OAM-133/LE-LE05-K01-PD1-2014, (dále „napadené rozhodnutí“), bylo rozhodnuto o žádosti žalobce tak, že podle § 53a odst. 4 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“), se doplňková ochrana neprodlužuje. Žalovaný na základě informací o zemi původu dospěl k závěru, že politická i bezpečnostní situace na území Ukrajiny se v letech 2015 a 2016 stabilizovala a bezpečnostní incidenty se omezovaly pouze na hranici mezi územím kontrolovaným povstalci a ukrajinskou armádou. Bezpečnostní situace v zemi se uklidnila, a to včetně míst dřívějšího pobytu rodičů žalobce. Z tohoto důvodu žalovaný dospěl k závěru, že důvody pro udělení doplňkové ochrany žalobce již pominuly.

[4] Městský soud v Praze (dále „městský soud“) rozsudkem ze dne 23. 1. 2018, č. j. 1 Az 12/2017 - 27, (dále „napadený rozsudek“), zamítl žalobu proti napadenému rozhodnutí. Ze spisového materiálu městský soud zjistil, že se žalovaný zabýval jak skutečností, zda nezletilému žalobci nadále hrozí nebezpečí vážné újmy, tak sdělením žalobce o nových skutečnostech, tedy jak by podle něho mohly odůvodňovat udělení doplňkové ochrany z jiného důvodu. Městský soud se ztotožnil se závěry žalovaného, že důvody pro udělení doplňkové ochrany žalobce již pominuly. Bezpečnostní situace na Ukrajině byla podle městského soudu vyhodnocena správně. Městský soud konstatoval, že v případě žalobce jde o nezletilé dítě, které se aktuálně nachází v péči obou svých rodičů, je zdravé, přičemž ani jeden z rodičů v průběhu správního řízení o prodloužení doplňkové ochrany neuvedl jakékoliv konkrétní obavy ve vztahu k nezletilému v případě jeho návratu do vlasti. Důvody pro prodloužení mezinárodní ochrany nelze spatřovat ani v obavách otce žalobce z povolání do armády.

II. Kasační stížnost a vyjádření

[5] Žalobce (dále „stěžovatel“) v kasační stížnosti namítá nezákonnost a nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Podle stěžovatele žalovaný nezjistil stav věcí, o němž nejsou důvodné pochybnosti a byly porušeny i další zásady správního řízení. Soud ignoroval namítané skutečnosti a omezil se na odkazy směrem k napadenému rozhodnutí.

[6] Posouzení hrozby vážné újmy na území Ukrajiny, zejména pak v oblasti, ze které rodina stěžovatele pochází, nerespektuje skutečný stav věci a prokázané skutečnosti, které jsou pro takové posouzení rozhodné. Stěžovateli v případě návratu do vlasti reálně hrozí zasažení probíhajícím konfliktem jako prostému civilistovi. Stěžovatel má za to, že na území Ukrajiny, zejména pak na východní hranici nedošlo k takové změně podmínek, které by odůvodnily neprodloužení doplňkové ochrany. Situace v oblasti, ze které rodina stěžovatele pochází, je v současné době taková, jakou popisuje Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 - 61, v němž definuje podmínky pro existenci skutečného nebezpečí vážné újmy zakotvené v § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Žalovaný ani soud otázku vážné újmy náležitě neposoudily a zatížily svá rozhodnutí nepřezkoumatelností.

[7] Stěžovatel se domnívá, že žalovaný neshromáždil dostatečné a zejména aktuální podklady nezbytné pro posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany, přičemž nechává veškerou důkazní tíhu na účastníku řízení. Ačkoliv stěžovatele namítal nedostatečnost a neaktuálnost podkladů, které jsou součástí správního spisu a

nedostatečnou aktivitu ve vztahu ke zjištění podstatných okolností, správní soud se těmito námitkami vůbec nezabýval. Žalovaný stejně jako následně soud pochybil, pokud odmítl poskytnutí doplňkové ochrany pro nedostatečná tvrzení ze strany stěžovatele. Bylo povinností těchto orgánů, aby sami ověřily skutečný stav věci.

[8] Stěžovatel upozorňuje na to, že závěry žalovaného a soudu jsou zcela v rozporu se stanoviskem Ministerstva zahraničí ČR k cestám občanů ČR do v něm vyjmenovaných oblastí Ukrajiny. Napadený rozsudek je nepřezkoumatelný neboť se městský soud s uvedenou námitkou nevypořádal. Stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil soudu k dalšímu řízení, případně aby zrušil rovněž napadené rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[9] Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že považuje kasační stížnost za nedůvodnou a účelovou. Obsah kasační stížnosti je v úrovni teoreticko-právní argumentace bez jakékoliv vazby na konkrétní pochybení, jichž se měl městský soud dopustit. Žalovaný navrhuje kasační stížnost odmítnout pro nepřijatelnost z důvodu, že kasační stížnost svým významem nepřesahuje zájmy stěžovatele, případně navrhuje kasační stížnost zamítnout pro nedůvodnost.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost je podána včas a je proti napadenému rozsudku přípustná, zabýval se proto otázkou, zda kasační stížnost podstatně přesahuje svým významem vlastní zájmy stěžovatele ve smyslu § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s."). Pokud by tomu tak nebylo, musela by být kasační stížnost odmítnuta jako nepřijatelná. K tomu, kdy je kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přijatelná, existuje početná a ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu (viz zejm. usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, všechna zde citovaná judikatura dostupná na www.nssoud.cz). Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost **je nepřijatelná**.

[11] Podle § 53a odst. 4 zákona o azylu je osoba požívající doplňkové ochrany *„oprávněna požádat o prodloužení doby, na kterou je doplňková ochrana udělena. [...] Ministerstvo prodlouží dobu, po kterou je udělena doplňková ochrana, v případě, že osobě požívající doplňkové ochrany i nadále hrozí vážná újma (§ 14a) a nenastanou-li důvody pro její odejmutí (§ 17a). [...]*". Trvají-li důvody, pro něž byla doplňková ochrana udělena, nebo nenastanou-li důvody uvedené v § 17a zákona o azylu, ministerstvo na žádost osoby požívající doplňkové ochrany podanou nejpozději 30 dnů před uplynutím doby, na niž byla udělena, doplňkovou ochranu i opakovaně prodlouží (rozsudek Nejvyššího správního soud ze dne 21. 4. 2010, č. j. 3 Azs 8/2010 – 75). Správní orgán zkoumá zejména, zda nadále trvá původní důvod udělení doplňkové ochrany, nebo zda se naopak situace v domovském státě stabilizovala a tato změna je natolik významná a má trvalou povahu, že odůvodňuje zamítnutí žádosti o prodloužení doplňkové ochrany (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Azs 369/2017 - 41).

[12] Žalovaný vycházel při udělení doplňkové ochrany dne 20. 10. 2014 z informací o zemi původu za období říjen 2013 - srpen 2014, podle kterých v Doněcké a Luhanské oblasti dochází k ozbrojeným střetům a bezpečnostní situace je zhoršená i v dalších místech na jihu a východě Ukrajiny. Na jejich základě dospěl žalovaný k závěru, že bezpečnostní situaci v místě bydliště stěžovatele (resp. jeho rodičů, neboť stěžovatel se

narodil v České republice) na Ukrajině nelze považovat za natolik uspokojivou, aby umožňovala jeho bezpečný návrat do vlasti. Z řízení o mezinárodní ochraně rodičů stěžovatele bylo podle žalovaného zřejmé, že neměli možnost zajistit si dlouhodobější zázemí v jiné části země. Při rozhodování o prodloužení doplňkové ochrany shromáždil žalovaný nové aktuální zprávy o zemi původu: Informace Ministerstva vnitra Velké Británie z ledna 2016, Výroční zpráva Human Rights Watch 2016, Výroční zpráva Freedom House Svoboda ve světě 2016 – Ukrajina, Výroční zpráva Amnesty International 2015/2016, Informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 3. 6. 2016, č. j. 103518/2016-LPTP, ze dne 15. 10. 2016, č. j. 117822-LPTP, a nakonec Informace OAMP, Situace v zemi, ze dne 24. 11. 2016. S ohledem na to, že stěžovatel podal žádost o prodloužení doplňkové ochrany 14. 9. 2016, a žalovaný o ní rozhodl dne 13. 1. 2017, lze shromážděné informace označit za dostatečně aktuální. Ke stejnému závěru dospěl i městský soud, který v odůvodnění konstatoval, že žalovaný vycházel z relevantních a různých zdrojů informací o zemi původu, jak vyžaduje § 23c písm. c) zákona o azylu. Z těchto zpráv plyne, že politická i bezpečnostní situace se v zemi ve srovnání s rokem 2014 v letech 2015 a 2016 stabilizovala a bezpečnostní incidenty na území Ukrajiny se omezovaly na okolí tzv. linie dotyku, tedy hranice mezi územím kontrolovaným povstalci z Luhanské a Doněcké lidové republiky a ukrajinskou armádou. Situace v zemi se celkově uklidnila včetně míst dřívějšího pobytu rodičů nezletilého, měst Oděsy v Oděské oblasti a Kremenčuk v Poltavské oblasti. Z informace OAMP ze dne 24. 11. 2016 vyplývá, že v Poltavské oblasti nedocházelo od února 2014 k žádným bezpečnostním incidentům, v Oděské oblasti na jaře 2014 propukly nepokoje proruských sympatizantů, k dalším bezpečnostním incidentům nicméně nedocházelo. Obě oblasti jsou pod kontrolou ukrajinské vlády.

[13] Nejvyšší správní soud ve věci jiného stěžovatele v rozsudku ze dne 14. 2. 2018, č. j. 1 Azs 402/2017 – 48, shledal kasační stížnost jako přijatelnou z důvodu, že otázka aktuální bezpečností situace v Záporožské oblasti Ukrajiny, resp. její změna od roku 2015, je právní otázkou, která dosud nebyla judikaturou Nejvyššího správního soudu řešena. V citovaném případě nebyla žalobci prodloužena doplňková ochrana, která mu byla udělena v březnu 2015 z důvodu bezpečnostní situace v Záporožské oblasti, která bezprostředně sousedí s oblastmi zasaženými ozbrojenými střety. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že pro prodloužení doplňkové ochrany nebyl důvod, neboť bezpečnostní situace v Záporožské oblasti se změnila, a v oblasti žalobci nehrozí relevantní újma, která by založila důvod pro prodloužení udělené mezinárodní ochrany. Nejvyšší správní soud přitom vycházel z informace OAMP ze dne 24. 11. 2016, která sloužila jako podklad i pro nyní přezkoumávané napadené rozhodnutí, a informace považoval s ohledem na rozhodnutí ze dne 5. 5. 2017 za dostatečně aktuální. Nejvyšší správní soud k tomu v souvislosti s nyní posuzovaným případem dále podotýká, že Záporožská oblast přímo sousedí s Doněckou oblastí, na rozdíl od Oděské a Poltavské oblasti.

[14] Nejvyšší správní soud v nyní posuzované věci nedovodil podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele. Stěžovatel v kasační stížnosti neuvedl žádné konkrétní důvody, na základě nichž bylo možno na podstatný přesah vlastních zájmů usoudit, a tyto nejsou zjevné ani z obsahu soudního spisu. Stěžejní argumentace směřovala k vyjádření nesouhlasu se závěry žalovaného, že v zemi původu došlo k takovým změnám významné a trvalé povahy, že prodloužení doplňkové ochrany již není třeba. Žalovaný v napadeném rozhodnutí zdůvodnil, proč má za to, že pominuly důvody pro udělení doplňkové ochrany. Stěžovatel v žalobě netvrdil rozpor se stanoviskem Ministerstva zahraničí ČR

k cestám občanů ČR do v něm vyjmenovaných oblastí Ukrajiny, stanovisko k cestám do zahraničí nadto slouží k jiným účelům než ke zjištění situace z hlediska rizika vážné újmy pro státní příslušníky země, o kterou se jedná.

IV. Závěr a náklady řízení

[15] Judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uvedené v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že žádný důvod přijatelnosti z kasační stížnosti a napadeného rozsudku nezjistil, pročež kasační stížnost odmítl podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[16] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. června 2018

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu